

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 80/2017-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej JUDr. Vladimírou Houdek Běhalovou, Brezová 487/10, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Co 564/2014 z 3. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súkromie zaručeného čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena zaručeného čl. 19 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručeného čl. 19 ods. 2 ústavy a základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy,

ako aj práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 564/2014 z 3. júna 2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Schválením dodatku č. 1 k rozvrhu práce ústavného súdu na obdobie 1. marca 2016 až 28. februára 2017 došlo k prerozdeleniu nevybavených vecí pridelených sudcovi Ľubomírovi Dobříkovi a náhodným výberom bola vec pridelená 14. septembra 2016 sudcovi Petrovi Brňákovi, ktorý je členom I. senátu ústavného súdu.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka [v právnom postavení žalobkyne v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Michalovce (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 1 C 122/2008; pozn.] bola účastníčkou konania o ochranu osobnosti, v rámci ktorého sa proti žalovaným v 1. až 3. rade ako vydavateľom celoštátnych, resp. regionálnych periodík domáhala *„morálnej satisfakcie vo forme ospravedlnenia listom a finančného zadosťučinenia. Predmetom konania v označenej veci boli jednotlivé tvrdenia a hodnotiace úsudky uverejnené jednotlivými žalovanými po smrti neb. ██████████ (sťažovateľkinho syna; pozn.), ktoré sa z časti týkali jeho bývalých trestných odsúdení a z časti údajov z jeho súkromného života. Okrem toho sťažovateľka namietala aj neoprávnené uverejnenie podobizne nebohého bez súhlasu oprávnenej osoby.“*

Po tom, ako okresný súd rozsudkom č. k. 1 C 122/2008-446 z 2. mája 2012 *„žalobe sťažovateľky vyhovel v časti, v ktorej sa domáhala morálnej satisfakcie voči žalovaným a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol“*, krajský súd uznesením sp. zn. 2 Co 261/2012 zo 17. septembra 2013 odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd opätovne vydaným rozhodnutím č. k. 1 C 122/2008-596 z 24. februára 2014 žalobu sťažovateľky zamietol a zaviazal ju na úhradu trov konania žalovaným. Krajský súd následne ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím po podaní odvolania zo strany sťažovateľky rozsudok okresného súdu č. k. 1 C 122/2008-596 z 24. februára 2014 vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, potvrdil a vo výroku o trovách konania ho zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľka v rámci pomerne podrobne koncipovanej ústavnej sťažnosti rozporujúc skutkové a právne závery napadnutého rozhodnutia krajského súdu (v časti výroku, ktorým krajský súd potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu č. k. 1 C 122/2008-596 z 24. februára 2014; pozn.) svojimi nosnými sťažnostnými argumentmi atakuje skutkové a právne hodnotenia krajského súdu, keď konštatuje, že

„- krajský súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil a ústavne konformným spôsobom sa v ňom nevysporiadal so všetkými zásadnými otázkami podstatnými pre jeho rozhodnutie, ako ani s argumentáciou sťažovateľky, vôbec sa nezaoberal právnymi otázkami súvisiacimi s hodnotením kolízie práva na ochranu osobnosti sťažovateľky a jej neb. syna s právom na slobodu prejavu žalovaných, skutkový stav vyhodnotil svojvoľne a v extrémnom nesúlade s výsledkami vykonaného dokazovania, niektoré dôkazy svojvoľne nevykonal a vôbec nepristúpil k preskúmvaniu proporcionality kolidujúcich základných práv v prejednávavom prípade,

- krajský súd v rozpore s princípom proporcionality neposkytol ochranu základným právam sťažovateľky, keď v kolízii stojacich ústavných hodnôt neakceptovateľne uprednostnil právo na slobodu prejavu žalovaných pred základnými právami sťažovateľky, ktorá sa domáhala ochrany proti neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti svojej a svojho nebohého syna. Závery všeobecných súdov plynúce z porovnania kolidujúcich ústavou chránených hodnôt sú arbitrárne, náležite neodôvodnené, a preto ústavne neudržateľné.“

4. Následne sťažovateľka formuluje nosné sťažnostné argumentácie, v rámci ktorých napadnutému rozhodnutiu krajského súdu vyčíta jeho nedostatočné a ústavne nekonformné odôvodnenie, svojvoľné hodnotenie vykonaného dokazovania a posudzovanie skutkového stavu veci majúce za následok zjavne neodôvodnené a arbitrárne závery, nevykonanie sťažovateľkou navrhovaných dôkazov a nevykonanie testu proporcionality medzi právom na ochranu osobnosti sťažovateľky a jej nebohého syna a právom na slobodu prejavu žalovaných v 1. až 3. rade.

Sťažovateľka sa domnieva, že „... k uverejneniu napadnutých výrokov došlo po smrti nebohého syna sťažovateľky, bez akejkoľvek časovej súvislosti s popisovanými údajmi, so značným časovým odstupom od jeho úmrtia a zahľadania odsúdenia a bez toho, aby

na uverejnení článkov existoval akýkoľvek legitímny verejný záujem, tobôž záujem priamy či aktuálny. Nebohý syn sťažovateľky bol v čase uverejnenia článkov už takmer dva roky zomrelý a nevykonával žiadnu verejnú funkciu, vzhľadom k čomu miera akceptovateľnosti kritiky vo vzťahu k jeho osobe nemôže byť prirovnávaná k osobám verejného záujmu. Uverejnenie článkov bolo motivované iba snahou šokovať a vyvolať senzáciu bez akejkoľvek väzby na aktuálne dianie v spoločnosti týkajúce sa vecí verejného záujmu, s obsahom uverejnených článkov mal možnosť oboznámiť sa široký okruh čitateľov. Žalovaní pravdivosť údajov, ani primeranosť hodnotiacich úsudkov uverejnených o nebohom nepreukázali, údaje zo súkromia nebohého uverejnili neoprávnene a neoprávnene zasiahli aj do práva nebohého na jeho podobizeň.“

5. S ohľadom na mimoriadne citlivý charakter a okolnosti posudzovanej právnej veci sa sťažovateľka v závere podanej sťažnosti dožaduje priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 2 000 € a navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na súkromie zaručené v čl. 16 ods. 1 Ústavy, právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena zaručené v čl. 19 ods. 1 Ústavy, právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života zaručené v čl. 19 ods. 2 Ústavy a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručené v čl. 8 ods. 1 Dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/564/2014- 659 zo dňa 03.06.2015, porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/564/2014-659 zo dňa 03.06.2015 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 EUR, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Košiciach je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 296,44 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu k rukám jej právnej zástupkyne.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva

alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľka namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

9. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

10. Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne... prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

11. Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne.

12. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

13. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

14. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

15. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí dospel k záveru o vecnej správnosti rozsudku okresného súdu argumentujúc, že

„Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa s poukazom na ust. § 212 ods. 1, 3 O. s. p. v celom rozsahu a dospel k záveru, že pokiaľ ide o rozhodnutie, ktorým súd žalobu žalobkyne zamietol v tejto časti, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne vo veci aj rozhodol.

Správne sú aj dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje aj odvolací súd.

Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené. Rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu alebo skutočnosť, že by zistený skutkový stav bol aplikovaný na nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a súd prvého stupňa sa nedopustil takého postupu, ktorým by odňal žalobkyni možnosť konať pred súdom a nedošlo ani k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p..

Súd prvého stupňa vykonal vo veci všetky dôkazy potrebné pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam na základe ktorých aj založil svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a preto

odvolací súd rozsudok výrok o veci samej podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

Správne súd prvého stupňa z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že skutočnosti, ktoré boli uvedené v jednotlivých článkoch, aj keď priamo neboli obsiahnuté v skutkoch, za ktoré bol neb. ████████ odsúdený, redaktori zistili z iných zdrojov a tieto vzhľadom na odsúdenie nebohého možno považovať za hodnoverné. Vzhľadom k tomu nebol dôvod preto, aby súd uložil žalovaným povinnosť ospravedlniť sa žalobkyni tak, ako to v žalobe požadovala. Pokiaľ ide o priznanie nemajetkovej ujmy správne súd prvého stupňa dospel k záveru, že vzhľadom na konanie neb. ████████ neboli splnené podmienky pre priznanie nemajetkovej ujmy. Správne súd prvého stupňa vychádzal z toho, že nebohý bol 2x právoplatne odsúdený za trestné činy a preto nemožno považovať zníženie jeho vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti za preukázané v dôsledku uverejnenia článkov opisujúcich jeho konanie. Súd prvého stupňa správne nepovažoval za preukázané zníženie dôstojnosti nebohého ani poškodenie dobrého mena žalobkyne vzhľadom k tomu, že od svojich 19 rokov neb. ████████ nežil so žalobkyňou v spoločnej domácnosti. Žalobkyňa ako dôchodkyňa žije na menšej dedine a nebolo preukázané, aby nejakým spôsobom došlo k zníženiu jej dôstojnosti a vážnosti v mieste bydliska a v okolí.

Z týchto dôvodov odvolací súd vo veci samej rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny. “.

16. Z reprodukovanej časti napadnutého rozhodnutia krajského súdu (bod 15), ako aj z ostatnej časti jeho odôvodnenia vyplýva, že krajský súd riadne identifikoval námietky sťažovateľky obsiahnuté v odvolaní (a rekapitulované v podanej ústavnej sťažnosti) a následne sa s námietkami sťažovateľky vysporiadal v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o odvolaní v zmysle dikcie ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 toho času platného a účinného Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Ústavný súd pritom nemá dôvod spochybňovať a preskúmať predmetné skutkové a právne závery krajského súdu, ak sú ústavne udržateľné.

17. Ústavný súd berúc zreteľ na obsah § 219 ods. 2 toho času platného a účinného OSP zdôrazňuje, že odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu

nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Vzhľadom na potvrdenie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu sa ústavný súd oboznámil aj s obsahom prvostupňového rozsudku č. k. 1 C 122/2008-596 z 24. februára 2014 a zistil, že odpovede krajského súdu na odvolacie námietky sťažovateľky nadväzujú na jeho právne závery, podľa ktorých „... *redaktori periodík, vydavatelia ktorých boli žalobkyňou napadnutí pre nimi uverejnené články, jednoznačne mohli písať o skutočnostiach, ktoré sú nepochybné na základe trestných spisov... zverejnenie fotografie nebohého [REDAKOVANÉ]... bolo v súlade so zákonom a nedošlo tým k narušeniu osobnosti nebohého... K publikovaniu okolnosti ohľadne trestného stíhania nebohého [REDAKOVANÉ] podľa názoru súdu neprekážala ani jeho smrť a to vzhľadom k tomu, že sa nejednalo iba o jeho súkromnú záležitosť, ale o záležitosť verejného záujmu...“.*

18. Zo sťažovateľkou prezentovaných námietok vyplýva predovšetkým jej nesúhlas so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu ustálenými v posudzovanej právnej veci, v dôsledku čoho si sťažovateľka uplatnila právo na ochranu tak svojej osobnosti, ako aj osobnosti jej nebohého syna. Nosným argumentom bola zmena postoja občanov obce aj známych k jej osobe.

V tejto súvislosti však ústavný súd pripomína, že nie je ďalšou inštanciou všeobecného súdnictva a pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je jeho úlohou posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Ústavný súd nie je ani opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle judikatúry ústavného súdu by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. III. ÚS 538/2012).

19. Z citovanej časti napadnutého rozhodnutia krajského súdu jednoznačne vyplýva, že krajský súd (a pred ním aj okresný súd; pozn.) svoj právny názor zdôvodnil ústavne konformným spôsobom aplikujúc na prípad relevantné právne normy (ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj toho času platného a účinného OSP). Krajský súd v napadnutom rozhodnutí na podklade zistených skutočností náležite odôvodnil svoj záver, že konaním žalovaných v 1. až 3. rade, t. j. uverejnením článkov o sťažovateľkinom synovi nebohom [REDAKOVANÉ], nedošlo k zásahu do práva samotnej sťažovateľky, resp. jej nebohého syna na ochranu osobnosti, a teda ani k zníženiu dôstojnosti a vážnosti sťažovateľky v mieste jej bydliska a okolí.

Obsah odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu reaguje na sťažovateľkou predložené odvolacie námietky a poskytuje jej adekvátne odpovede, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný dopĺňať.

20. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je dostatočne odôvodnené a nevykazuje znaky arbitrárnosti. Uvedené platí aj v prípade, keď sa právne úvahy sťažovateľky uberali iným smerom ako právny názor krajského súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, ale rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietanie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

21. V súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľky, ktorá sa dožaduje iného, pre ňu priaznivejšieho posúdenia celej veci, ústavný súd s ohľadom na uvedené konštatuje, že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľky.

22. V kontexte nosných sťažnostných argumentov sťažovateľky (bod 4) ústavný súd teda nezistil taký výklad a aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj toho času platného a účinného OSP týkajúceho sa okrem iného i dokazovania, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné so základným právom zaručeným v čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právom zaručeným v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zistené skutočnosti preto vylučujú prijatie záveru o svojvoľnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

23. Pretože ústavný súd nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by napadnuté rozhodnutie krajského súdu (s prihliadnutím na obsah rozsudku okresného súdu č. k. 1 C 122/2008-596 z 24. februára 2014; pozn.) bolo možné považovať za popierajúce zmysel základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti.

Ústavný súd poznamenáva, že dôvody napadnutého rozhodnutia krajského súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery a konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03).

24. Sťažovateľka taktiež namietala, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu došlo k zásahu do jej základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd však nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedenými článkami ústavy a dohovoru, ktoré mali byť podľa názoru sťažovateľky rovnako porušené.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a možným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nie je možné vzhľadom na to uvažovať ani o porušení základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru.

25. Absencia porušenia ústavnoprávnych princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru (IV. ÚS 116/05). Ústavný súd totiž v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

26. Keďže ústavný súd nezistil možnosť sťažovateľkou namietaného porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom (bod 1) napadnutým rozhodnutím krajského súdu, sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako celok podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

27. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2017